Nr. 70. Anulu XXXI.

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 23/11 Septembre 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Sibiiu 13 Sept. 1868 c. n.

Parastasu.

Astadi se serbà in biseric'a parochiale gr. cat. de sici, **parastasu** pentru repausulu fericitului si nemoritoriului mitropolitu Alece. St. Siulutiu, carele si-a redicatu unu monumentu nepieritoriu insiotea posteritatiei recunoscatório, nu numai cu acea, ca s'a loptatu cu tóta resolutiunea intre marginile legali pentru aperarea si conservarea drepturiloru natiunei sale, ci si prin aceea, ca cunoscundu bine starea precaria a poporului seu lipsitu in parte inseminata de midilócele necesarie la desvoltarea culturei, a testatu spre acestu scopu unu capitalu frumosu, din care ajutorandose tenerii lipsiti de midilóce spre continuarea stadialoru sale voru nutri o eterna multiumire catre piulu loru **fundatoriu**, asemene si preutesele vedove ajutorande la timpulu seu din fundatiunea bravului archipastoriu Siulutiu, voru sterge multe lacrimi de suferintie de pre feciele orfaniloru patimindi. Deci repetimu si cu ast'a ocasiune, candu serbaramu dupa implinirea unui anu, amentirea morelui barbatu alu natiunei si bisericei nóstre, cuventele esprese din adunculu animei nóstre: eternsti fia memori'a ta bravule barbatu*, ér' sufletulu teu celu nobilu pauseze in locasiurile fericitiloru!! —

Depre **Valea Bulei** in 22 Sept.

La memori'a episcopului Ioane Inocentiu Clainu (rom. Micului) din Sadu.

Diu'a de astadi adica 22 Sept. 1868, 'mi aduce aminte de o alta di insemnata in istori'a bisericei si natiunei nóstre, care érasi pórta totu acelu datu de 22 Sept. si numai in o cifra a anului resp., se deosebesce de acestu anu, intielegu anulu 1768. In acestu anu memorabilu si-a datu nobilulu seu sufletu in manele crestoriului seu unu mare si in veci neuitatu barbatu alu bisericei nóstre: Ioane Inocentiu Clainu din Sadu, alu patrulea episcopu unitu, decoratu cu titululu de L. Baronu si consiliariu regiu. Visti'a acestuia a fostu unu adeverat martiriu; n'avù nici macaru acea mangaiare in momentele din urma, cá osamentele, ce a portatu unu sufletu atatu de nobilu si de mare in senulu loru, se pauséza pre pamentulu patriei sale, in carea a vediutu mai anteiu lumin'a dilei: dar' ele pauséza pana astadi, in léganulu descendentiei nóstre: Rom'a, acolo, densulu desgustatu de lume si amaratu de visti'a pamentésca, -si cautase celu mai depre urma refugiu si mangaiare.

Dar' pre candu datulu dilei de astadi ne da anas, a ne implini unu tributu de aducere aminte catra umbrele unui mare fiiu alu bisericei si natiunei nóstre, credemu, ca ar' fi la locu'u seu sici a reimprospetá cateva trasuri biografice din visti'a si faptele aceluia; celu pucinu cele mai insemnate, asia dupa cum ni le-a pastratu magistr'a vietiei, istori'a (vedi acte si fragmente istorice bis. de T. Ciparíu pag. 93—103. P. Maioru pag. 202 Sincai pag. 282, 289). Locu'u nascerei sale e satulu Sadu Zoodt) din scaunulu Sibiiului, in care si pana acum se mai pastréza generatiunea Clainiana, chiaru si parochi'a unita de acum mai portandu acestu nume. Dupace absolvi studiale prescrise dupa sistem'a domnitória pre atunci, fù primitu la cerculu teologiei in Tirnavi'a (Sambat'a mare) in Ungari'a; dar' geniulu seu celu escelentu si rarù strase de temporiu atentiunea clerului, carele simtiendi lips'a unui archipastoriu zelosu si devotatu pentru aperarea drepturiloru bisericei si natiunei sale; deci fiindu Clainu teologu numai in alu treilea anu, la cererea clerului in 1729 fù denumitu din partea imperatorelui, de episcopu alu Fagarasiului. Dar' fiinduca dupa ritulu bisericei orientale, episcopulu trebuiá se fia din tagm'a calugarésca, Clainu s'a dusu la Muncaciu, unde petrecundu pana in 20 Iunie 1730, si calugarindose, a capatatu numirea de Inocentiu. Ér' in 1733 se consacrà de preutu si totuodata de episcopu, prin episcopulu dela Muncaciu, Genadie Bizanti, dupa care asiediandose in dieces'a sa, incepù conducerea si pastorirea turmei sale; dar' turm'a fiindu pana atunci pastorita de pastori straini si nemernici, se imprastiase binisioru, din causa, ca poporulu romanescu unitu punea si atunci fórte mare pondu pre **constitutiunalismulu si datenele bisericei sale**, si doriea ale patrá nevatemate cu orice pretiu si sacrificiu; dar' Clainu dupace se asiedià in scaunu, se nevoli cu totu zelulu a vindecá ranele de care patimea biseric'a sa, si cu modulu acest'a i succese a'si readuná si consolidá turm'a sa, ca-ci oile cunoscundu glasulu pastoriului seu celui adeveratu, lu ascolta si lu urméza pre elu. Pentru meritele castigate in favórea bisericei sale, inca cu inceputulu pastoriei sale, Maiestatea Sa c. r. apost. imperatorele Carolu VI. 'lu condecorà cu titululu de Lib. Baronu si consiliariu *regiu*.

Urméza acum faptele nemuritórie ale archipastoriului Clainu, care ei fecera memori'a lui scumpa, nu numai la fii sufletesci de religiunea sa, ci la intrég'a natiune. Elu ecsoperà dela imp. Carolu intemeiarea manastereï pentru calugari de ritulu orientalu, carii se aiba detori'a nu numai a fi intru ajutoriu episcopului intru gubernarea bisericésca, ci totuodata se invetie pre poporu credinti'a lui Ddieu; mai cerù elu si intemeiarea unui seminariu pentru crescerea pruncilorù Spre ajungerea scopului seu, celui maretiu, la svatulu romanului Petru Dobra, fiscalulu tierei, cerù dela imp. Carolu, cá dominiele episcopesci: ale Gherlei si Sambatei din tiér'a Oltului cu venitu an. de 3000 fl. se se indure ale schimbá cu castrulu si intregu dominiului Blasiului, a carui venitu anuale erá cu 3000 fl. mai mare, decatu a domeniiloru Gherlei si Sambatei. Capetandu astfelu in schimbu dominiulu Blasiului, dupace Clainu se multiumi cu 3000 fl. pre anu, celialalti 3000 fl. din venitulu anuale alu dominiului Blasiului, le intrebuintià pentru intretienerea alorù 11 calugari, din cari trei iosi aveau se se perfectionese in studia la Rom'a — ér' 700 fl. li intrebuintià pentru intretienerea alorù 20 pruncí, alumni in seminariu. Dintre alumnii trameși la Rom'a, escelara: Petru Aaronu dela Bistr'a si Gavrilu Maioru, carii ajunsera episcopi in Blasiu. Diplom'a imperatésca, prin care se concese schimbarea dominiiloru Gherlei si a Sambatei cu dominiulu si castrulu din Blasiu are datòla 21 Aug. 1738. —

(Va urmá.)

Ovatiunile pentru dlu Macelariu.

Cá ce impresiune durerósa a facutu scirea depunerei din postu a dlui consiliariu Elia Macelariu si cá ce simtu romanii catra acestu illustru barbatu, o scimu cu totii. Inse nu l'a toti ni s'a datu ocasiune, a ne manifestá acelu simtiu; cu atat'a suntemu dara mai imbucurati, candu fratii nostri nu intrelasara a-si dá spresiune simtiementeloru loru de stima in totu locu'u, pe unde numitulu barbatu a trebuitu se tréca in afacerile sale private.

Dupa sosirea sa in Mercurea la familia in 31 Augustu l'a bineventatu o deputatiune numerósa de vr'o 54 representanti din tóte comunele scaunului Mercurea, romani si sasi fara diferintia.

In Sibiiu Escelentí'a Sa p. mitropolitulu Siaguna l'a asteptatu Sambata in 5 Sept. cu prandiu, inse fiinduca illustritatea sa a sositu numai spre sér'a acelei dile in Sibiiu, n'a pututu se ies parte.

In diu'a urmatória, 6 Sept. luca de diminétia se vedeau pe stratele Sibiiului romani tierani de prin tóte satele tienutului imbracati serbatoresce. Sér'a pe la 9 óre unu conductu de tortie imposantu cu o banda musicala in frunte a plecatu dela otelulu de **Bucuresci** din strad'a macelariloru si trecundu prin piati'a mare s'a opritu la locuintí'a dlui protopopu si vice-presiedinte **Hanea**, unde dlu **Macelariu** se afla la cina, fara a sci ceva de tóte aceste, in catu a trebuitu se fia surprinsu preste mesura. Strad'a Cisnadiei erá indesuita de unu publicu atatu de numerosu, cum rare se potea vedé la asemene ocasiuni.

Vorbirea ce a rostitu'o din midilocelu multimei dlu V. Romanu in numele romanimei din tienutulu Sibiiului e urmatóri'a:

„Pré illustre domnule consiliariu! Trei faime au strabatutu in dilele din urma cá fulgerulu animele tuturoru Romaniloru, faime, cari de o parte ne-au incantatu si entusiasmatu, éra de alta parte ne-au ranitu si indignatu pana in sufletu, dar' cari illustritatii tale ti-au datu la tóta intemplarea unu frumosu dreptu la recunoscinti'a natiunala.

De acea scirea despre sosirea illustritatii tale in midilocelu nostru a strabatutu cu iutiél'a electrului intregu tienutulu nostru si ne-au procuratu ocasiunea de a alergá, se te revedemu, se te salutamu si bineventamu cá pre unulu dintre barbatii doririloru nóstre, cá pre laptatoriulu neinspaimentatu alu **dreptului si adeverului** — cele dóue temelii tari, pe care romanii voiescu a'si cladí edificiulu insanitarii loru.

Primesce dara dela noi acestu semnu micu de cea mai mare si mai cordiala stima si adenca veneratione, primesce, te rugamu, cea mai intima a nóstra multiamita pentruca in diu'a de 17 Iuliu 1868 si datu cu virtute romana espresiune simtiementeloru si drepteloru dorintie ale natiunei romane. Romanii voiescu **pace bunainteligere, fratia**; dar' si sciu, ca aceste odrasle scumpe numai in pamentulu egalei indreptatiri **perfecte** potu se prospereze, potu se'si dè fructele dorite (intrerumperi de catra publico: **asia este**). Illustritatea ta si fostu totudéuna unu talmaciu credintiosu alu acestei credintie romanesci; éra déca pentru acést'a si devenitu acum victima, noi nutrimu acea firma credintia si mangaiare, cumca faptulu acest'a unicu in feliulu seu, si care se caracterisédza desjunsu elu insusi pre sine, nu numai nu te-au micsiorat, ci din contra te-au inaltiatu in opiniunea publica, in stim'a generala, in animele Romaniloru. Natiunea va sci in totu casulu se nu dè uitarii pe acelu fiiu demnu alu ei, carele in interesulu multimiirei generale, alu salutei publice prin urmare in interesulu prosperitatii statului chiaru a tienutu totudéuna de „justitia regnorum fundamentum“, si carele a pastratu in tóta intregimea virtutea acelea frumósa a stramosiloru nostri: Caracteru onestu, tare, constantu!

Se te pastreze cerulu inca multi ani, illustritate, spre binele natiunei si alu patriei!“

La aceste dlu consiliariu respunse:

„Domniloru si fratiloru! Pre catu de neasteptat'a pre statu si de nemeritat'a atentiune, cu care me vedu onoratu din partea dvóstre, m'a surprinsu fórte; dicu nemeritata, pentruca nu'mi sum consciu a fi facutu mai multu, de-

catu implinirea acelei detoriutie sacre, de care — credintiosu juramentului solemnu din 15 Maiu 1848 in campulu libertatii — nu e ertatu a'si uitá nici unui romanu adeveratu, si de care detorintia, ve incredintiezu fratiloru, ca nici eu nu'mi voiu uitá nici odata.

Prin faptulu acel'a, pentru care ati avutu placere a me salutá si ami aratá stat'a onóre, nu amu disu alt'a, decatu acela ce simte si trebue se simta tóta anim'a romana; nu amu datu espresiune altoru conviugeri, decatu acelor'a, de care e si trebe se fia insufletitu fiacare romanu adeveratu sub orice impregiurari catu de fatale si nefavoritóre, acelora convictiuni, dicu, cari vedu, spre cea mai adenca a mea bucuria, ca se intelnescu cu ale dvóstre.

Asia fratii mei, déca m'amu luptatu, precum diceti, m'amu luptatu numai sub standartulu acel'a sub care s'a luptatu si se va luptá Romanulu totudéuna si pe care sta scrisu: Credintia catra tronu, amóre catra natiune si patria si concordia cu natiunile conlocuitóre! Sub flamur'a acést'a si pe calea legalitatii vomu ajunge la limanulu doriutieloru celoru juste si legale ale natiunei si vomu promová binele si prosperitatea dulcei nóstre patrie, pentruca in diu'a de adi nu puteres cruda, si dreptatea si legalitatea suntu midilócele cele sigure, cari ducu la victoria.

Multumindvve, fratiloru, pentru tóta onórea ce'mi aratati, ve rogu cá pentru Acel'a, caruí natiunea romana are fórte multe de ¡a i multiamí si dela Care 'si astépta prosperarea sa si de aici incolo, pentru bunulu nostru Monarchu, se esclamati cu mine dimpreuna unu intreitu „se traiésca!“ Se traiésca natiunea romana! Traiésca concordi'a cu natiunile conlocuitóre!“

Dupace vivatele sgomotóse ale multimei se mai domolira, band'a intonà imnulu popularu, cu care apoi se inchiá asta rara solemnitate, — dupa invingere morale. — —

Subscrierile la pronunciamentulu din Blasiu.

(Urmare.)

V. Déchiaramu serbatoresce, ca articlii pronunciamentului de susu sunta articlii convictiuniloru si credintiei nóstre, care i professamu si i vomu profesá cu tóta tari'a, franchetí'a si resolutiunea.

Data in Vien'a 15 Iuliu 1868.

Dr. Gregoriu Silasi, Lazaru Huza notariu consist. alu diecesei Gherlei, Ioane Ratiu preotu gr cat. Constantinu Aronoviciu, I. C. Dragescu, A. Balintu, Gregoriu Munteanu, Constantinu Moisilu, Ioane de Papu, Eugeniu Sucevanu, Iacobu Ratiu, Stefanu Torpanu, Ioane Moga, Ioane de Volcinschi, Paulu Tancu, Basiliu Sombatseanu, Nicolau Onea, Abelu Boeiatu, Iuliu Papfalvai, I. Serbu, Demetriu R. N. Ghelesianu, Ioane Rosca, Beniaminu Popu, Simeonu Toma, Stef. Gulisiu, Alecsandru Mica, Ambroziu Berindé, Dimitriu Selegianu, N. Ratiu, Nicolau Peligradi, I. P. Vulcanu, Demetriu Cepescu, Dionisiu Radesiu, I. Neagoe, Vasiliu Ratcu, C. Stefanoviciu, A. Stefanoviciu.

VI. Primimu intru tóte pronunciamentulu de susu si 'lu consideramu cá espresiunea propriei nóstre vointie.

Data in Muresiu-Osiorheiu, 20 Iuniu 1868.

Arone Mateiu par. gr. cat. alu M. S. Auei, Georgiu Iscanu par. gr. cat. alu St. Petrului, Ioane Montani par. gr. cat. alu Tirimiei mare, Alecsandru Turcu par. gr. cat. in Pogaciór'a, Elia S. Floriano par. gr. cat alu Velcheriului, I. Fülep, Ludoviciu de Ciato jurista, Alecsandru Alecsandrescu jur. abs., Teodoru Hosu, Vasiliu Hosu, Mihaiu Aldea, Ioane Moinaru, Mihaiu Sibianu, Ioane Aldea, Dumitru Maniu, Iuliu C. Vladutiu.

VII. Si noi, intielegintí'a romana din partile compestre ale cottoloi Tord'a, primimu de alu nostru pronunciamentulu de susu, si dechiaramu stabilminte francu insintea lumei intregi: ca acel'a este intru tóte effiucsulu animei nóstre si alu intregului poporu romanu.

Data in lun'a lui Iuniu 1868.

Dr. Ratiu, Georgiu Lazaru v. protopopu alu tract. Beiului, Ioane Moga parochu gr. cat. in Trithiu de susu, Dimitriu Petricasiu parochu gr. cat. alu St. Craiului, Petru Alecs. Vlassa, parochu gr. cat. alu Ghiriaului, Gregoriu Germanu parochu gr. cat. in Grinda-Cristaru, Simeonu Popu parochu gr. cat. alu Trithioloi de diosu, Ioane Suciu parochu gr. cat. in Chet'a, Nicolau Deacu parochu in Toureni, Alecsandru Iliano parochu gr. cat. in St. Martinu, Nicolau Tamasiu parochu in Grindu, Nicolau Moldovanu parochu gr. cat. alu Ciendiului, Nicolau Molnariu parochu gr. cat. alu Beiului, Iosifu Coltoru preotu unitu alu Lunei de Ariesiu, Gavriliu Papp parochu gr. cat. in Ure'a de Campia, Ioane Tieresanu teologu abs., Ioane Gabudeanu teologu in Ivanu, Teofilu Popu preotu unitu alu Hadareului, Moise Vlasa parochu gr. cat. alu Cocoloi, Samuilu Vlasa Laslo, protop. Pocegei si parochu gr. cat. in Indolu, Iosifu Muntesanu docente in Indolu, Ioane Hudre proprietariu in Indolu, Iacobu Fodoreanu cooperatoru gr. cat. in Surducu, Ioane Moraritu parochu in Bicalatu, Ioanne Onisie, Iacobu Bordanu, parochu gr. cat., Filoteu Munteanu par. gr. cat., Demetriu Votca, par. gr. cat. alu Maguriei, Monu Votca propr., Basiliu Lucaciu par. gr. cat. alu Iarei, Ioane Lucaciu, Baziliu Lucaciu, Mihaiu Grecu Ilie, Ioane Samoilu Gavriliu Hideg, Petru Onisia, Vasiliu Hosu parochu in Schiopi, Iacobu Hosu docente in Schiopi, Gregoriu Hosu cantore in Schiopi, Daniela Cremine par. gr. cat. in Segagi'a, Ioane Partila docente gr. cat. in Belior'a.

(Va urmá.)

In caus'a curialistiloru din Cristolti'alu mare.

Corespondinti'a din Nr. 57 alu „Gazetei“ dadù ocasiune inolitutului oficiolatu alu comitatului Solnocului int. a-si arata apretiuirea cu unu respunsu in Nr. 66 alu Gazetei, — din care cu bucuria vedemu, ca acelasi inclitu oficiolatu cu fruntea deschisa, si cu franchetia voiesce a informa publicului cetitoriu despre decursulu si starea acelei cause, — si din care cu deosebire inaltulu regimu, si corpulu legislatoriu se potu convinge pre deplinu, ca starea abnormala a curialistiloru pretinde o resolvare intetitória, dupa unu restimpu de 20 de ani, in care acésta intrebare s'a traganatu, impinsu si trasu in tóte latorile: „Resolvarea causei acesteia preste totu, si incetarea relatiuniloru feudale pentru curialisti si ereditatea sicolica, au fostu atrasu tóta atentiunea regimului si in anulu 1863/4, care s'a fostu incercatu a aduce in diet'a din Sibiiu unu proiectu de lege, care, de si nu era de totu corespundietoriu, dara punea celu pucinu capetu frecariloru si interitoriloru, si scapá pre possesori si curialisti de atatea procese inzadarnice, — déca inse au remasu acea intrebare atuncia ne desiegata, avemu celu pucinu speranti'a, ca intr'unu viitoriu mai de aprópe desiegarea acelei va urma dupa principiulu ecuitatii, spre a satisface deplinu dorintiele cele drepte si juste, si ale acestei clase de poporu, care inca geme sub greutatea feudalismului timpuriu, trecute spre detrimentulu economiei natiunale, ma si a posceloriloru insesi.

Ce se tiene de pretensiunea de iubire de dreptate, si impartialitate cuprinse in acelu respunsu alu incl. oficiolatu, damu bucurosi ilustritatii sale d. comite supremu Carolu de Torma deplina satisfactione, inse cu acea observare, ca supunemo, cumca ilustritatea sa a presiediutu in siediuti'a oficiolatului comitatensu din 9 Maiu, in care s'a decisu esecutarea esposesionarei curialistiloru, séu de nu aru fi presiediutu, tocma prin commemorationea (a careia urmari si valóre intru nemica nu se deosebesce de a unei ordinatiuni directe, positive) tramisa judelui procesualu a inouvintiatu acea decisiune; — éra déca ilustritatea sa in locu de a inouvintia esposesionarea, s'aru fi folositu de dreptulu seu, si de precautiunea, ca esecutarea se o aisteze, pana candu escelsulu reg. guvernìu aru fi decisu preste recursulu deja predatu incl. oficiolatu, — dara care s'a respinsu, atuncia nimenui nu'i vinea in minte a face presupuneri neplacute, si a deduce relatiuni supositive familiari? de si necesulu familiariu de sange si afinitate abia póte se mai esciste in vreunu comitatu intr'unu numeru asia frumosu, cá in comitatulu acesta, — déca inse voiti? e bine, se lasamu si consangeneitatea d. Berzenczey de totu de o latura! —

Acea inse ce póte surprinde pe fiacine, care cunósce faptele celoru vii, si celoru reposati este acea impregiurare, ca la espetulu respunsului laudatu, se trage unu vetu negru preste calitatile, si insusirile eminente ale barbatului aceluia, care de si au fostu cá maghiaru facia cu romanii — ultraistu, — cá aristocratu, sumetiu, — dara, cá judecatoriu in causele private, procesuale inca din timpurile, pre candu erá assessoru la sedri'a generala a fostu cunoscutu de celu mai impartialu, — de celu mai dreptu, — éra cá comite supremu pana la óra ultima a vietii a doveditu in fapte stata iubire de dreptu, dreptate si precautiune la decisiunea causeloru, incatu toti romanii esiti din poporu, precum barbatii cei mai destepti de nationalitatea maghiara inca au recunoscutu si recunosco, ca numele lui Volfgangu de Véér e demnu de glorificatu; — éra faptele, rutin'a si precautiunea aceloia potu sierbi cu totu dreptulu de modelu pentru ori si cine, fara cá se fimu cugetatu a detrage din calitatile cele bune, si inalte ale il. sa d. comite supr. de Torma, carora inca ei o ferimu tóta stim'a, cá romani, cu deosebire din acelu punctu de vedere, ca pretiuiesce in fapta intr'o measura deosebita literatur'a romana!

Se nu ve fia dioru dara greu, déca cu tóta sinceritatea si loialitatea, si la tóta ocasiunea binevenita, vomu lauda numele de pia memoria a repositului candava Volfgangu Véér, si ne vomu provóca cu tóta stim'a la elu, de cate ori ne voru sili casuri de asta natura! — Éra prin acésta din partene amu finitu. —

Titulu.

Memorandulu

romanilorn din seaunele filiale ale Seliscei si Talmaciului, datu dietei din Pest'a in sied. din 7 Augusto 1868.

(Urmare.)

Totusi sasii nu s'au lasatu de incercarile loru, ci au tientitu de acolo, a se sterge seaunulu Seliscei si alu Talmaciului din registrele bunuriloru fiscale, unde erau cu totu fondulu regescu insemnate com amu vediutu la anulu 1552, cesa ce in contusionile in cari se aflá in sec. alu 17-lea le-au succesu in catuva, fiindu si ei partasi la legislatiunea Transilvaniei. Asia nu se numesce Seliscea si Talmaciulu espresu in aprobatele din 1615 (P. II tit. VIII art. II) ca bunuri fiscale, precum se numesce de atari Fagarasch, Törcevár, liberae civitates et oppida; cesa ce natiunea maghiara si secuie naioru potean concede, ca-ci privean pre comunele nóstre intielese sub „libera oppida s. vilse“. In adevéru si in fapta inse face Seliscea — afara de contributiunea regésca — inca si servitiuri de 4 dile de pingu la curi'a regelui din Alb'a Iulia, care le pretiuiesce sum citatele aprobate tit. 14 numai din bunuri fiscale; apoi in deosebi face servitiuri regesci la salinele din Vizakna, ce se prestau din mai multe parti ale fondului regescu. Servitiurile acestea din urma au fostu pentru Seliscani de mare insemnatate, ca-ci ei cari erau in apropiere de Ocne, cá economi de vite, primesau sare a. n. imperatésca dela Vizakna, carea le facea pentru nutrementulu vitelorn mari folóse, de acesa si tieneau Seliscenii de o bunatate servitiile regesci la Vizakna, pana candu altoru comune sasesci din seaunulu Sibiiului le cadeau greu. De aceea s'au si hotaritu in diet'a din 1637 (art. 50 par. V a aprobatelorn) cum urmézi:

„Vizaknát Szeliste székből régi usus szerint tartozasuk segiteni munkások adásával, és nem a több regina fundus-ól. Asia daru si diet'a tierei numesce Seliscea „szék“ (seaunu) si „fundu regescu“ si o sustiene la servitiile regesci, precum s'au decisu si in articolii dietali din an. 1635.

Sasii inse cu scopu, cá se stérga pre seaunulu Seliscei dintre seaunele fondului regescu si dintre servitiurile regesci, au cerutu la anulu 1693 stergerea citatului articulu dietalu, ceea ce nu s'au concesu, precum vomu dovedí mai la vale.

Intentionile sasilorn la proventele regale au pasitu asia de departe, incatu la dietele din an. 1652 si 1653 au indrasnitu deadreptulu de a pretinde jus dominale in partile nóstre si in alte mai multe. Natiunea maghiara inse si secuie au respinsu acestea pretensiuni arogante cu cea mai mare rigorositate, si intuniate de astfeliu de pretensiuni, au provocatu cu alarma pre sasi, s'si produce tóte documentele, la cari se provocau ei, ceea ce sasii nu au facutu, ba cu mare necadiu au scapatu de acésta cerere justa a celorlalte doue staturi.

Fiindu inse sasii pre atunci in possesiunea unoru comune in comitatulu Cetatii de bolta

(Kükülö) si alu Albei, au dechiaratu dieta numai statu in genere. „A szász natio lévő possessor Patronusnak vármegye bélí jozágos, mellyekst addig is nem különben birták mint más nemes emberek."

Din contra inse au fostu acésta dieta pre scaunulu Seliscei intr'stata sub scutulu ei, in catu l'au pusu provisoriulminte sub jurisdictiunea oficialiloru comitatensi, ca se nu'lu mai póta despói nesatiosii amploiati, fara inse se se fia schimbatu ceva in cele din intru alu scaunului.

Dupa trecerea Transilvaniei érasi sub cas'a domnitóre de Habsburg, s'au regulatu referintiele tierei prin a. n.

Diplom'a Leopoldina din an. 1691.

In p. 3 alu acelei'a, regele nu au confirmatu pretensiunile sasilorn de jurisdictiune dominala si de drepto la provente, in partile unde o pretindea ei si adica mai alesu in scaunele nóstre, care pretensiune erá combatuta de celelalte dóue natii, ci au lasatu acestu obiectu la impacarea libera a celoru 3 statori si ordine.

Pertractarile asupra insposationiloru s'au incepotu sub conducerea Gubernatorelui de atonci.

Georgiu Bánffy de Losoncz

Dupa sanctulu proiectului de complanatiune, alu Gubernatorelui dto. Sibiiu in 23 Aprile 1692, pretindeau sasii, a. n. siepte judecie, séu cassarea unoru anumiti articoli dietali, séu apoi interpretarea acelora in sensulu sasiloru, si adica au cerutu ei cu deosebire cassarea si stergerea titulului 46 art. 6. Pars III din aprobate, ca-ci numai ací si numai in genere s'au conoscutu, ca sasii posedu bunori (josagori) inse nu cá dreptu nobilitaru; apoi au pretinsu jurisdictiunea ce o au mai avutu.

Alu doilea pretindu sasii cassarea si stergerea susu citatului edictu 80 part. 5 din aprobate, unde se numesce Seliscea scaunu si fundu regescu, si se lasa la servitiurile salinari din Vizakna.

Regele Leopoldu prin rescriptulu din 6 Aprile 1693, prin care s'au confirmatu a. n. „Accorda trium nationum" concede prim'a pretensiune de jurisdictiune a sasiloru, inse cu esceptiune a scaunului Seliscei, ér' a dóua pretensiune, pentru stergerea edictului 80, nu o concede nici decum.

Asia s'au infiintiatu accordele din 7 Aprile 1693 dupa cum au consimtitu si natiunea maghiara si secuie.

In cea prima despre jurisdictiune, se invoiescu numitele natiuni, ca se aibe sasii: „in bonis, ot vulgo vocant, septem judicum, jurisdictionem ipsorum privilegiis fundatam", adica precum erá in timpurile vechi, sici aratate si anumitu dupre cum devenise in urm'a incorporationiloru; éra de Seliscea dice: „In sede vero Szelistie manent jurisdictio comitatus officialium, juxta usum hactenus observari solitum", adica precum decise dieta din 1651—1653, prin care s'au scapatu, baremu pre unu timpu, Seliscenii de saupririle cele mari, de cari chiaru si accorda din 7 Aprile 1793 amintesce in p. 2 et saxones enormem et excessivam in hospitiorum vel domorum locationibus caritatem et locantium tam in civitatibus, quam castellis exactiones et avaritiam corrigant".

Edictulu 80 P. V inse s'a sustienutu cu acea adaugere espresa in putere: „nec refragamur ut sedes Szeliste gratuito labore ad salinas Vizoknenses plus aequo et solito, ab officialibus nostris, non gravetur!" cecea ce inca au conditionatu jurisdictiunea oficialiloru regesci.

In a dóua accorda „super numero portarum" s'au regulatu contributia si s'au concesu, ca si Seliscea si Talmaciulu, ca si mai nainte se platésca censulu regescu cu sasii de impreuna si adica dice accorda:

„In saxonica autem natione consentor 1400 portae; in hoc numero intellectis toto fundo regio: bonis ad arcem Törcs uti et ad rubram Turrim pertinentibus, sede Szeliste, sede Talmats, et bonis septem judicum et Cibiniensium et coronensium in albensi et de Kükülö comitatibus sitis".

Precum dar' in registrele fiscale, aratate mai susu, asia si in accorda se supune censului de 1400 portae totu fundulu regescu, si adica nu numai „fundus regius antiquus", dar' si „partes fundi regii incorporatae" si inca esceptionalminte si bonurile, ce le posedea Sibiiulu, Brasiovulu si siepte judece in comitatulu Albei si Cetatii de balta, dar' nu „cum jure nobilitarii", cum se vede din aprobate. Aci érasi se numesce Seliscea si Talmaciulu cu numele diplomatieu „sedea" si se deosebesce espresu de bunurile siepteloru judecie, ale Sibiiului et . . . , cari jacau in comitatu, pana candu celelalte parti incorporate la scaunele sasesci se intielega sub „toto fundo regio".

Asia se intielege accorda; asia o au intielesu si a. n. siepte judecie in gravaminele loru dto. „Weissenburg 20. August 1700.

P. 3, care suna: „gehört laut Contractus articulus 2. (Accorda) zu der Uebertragung der sächsischen Portae totus fundus regius et omnia bona in Albensi et Kükülö comitatibus sita, wie viel aber dem fundo regio entrissen, und sowohl dieser als auch die bona Volksny et Szektar nicht restituiret, zeigt der Augenschein und die Collation des effective besitzenden Standes, mit denen privilegialiter assignirten terminis fundi regii", in cari termini si scaunulu Seliscei si Talmaciu s'au cuprinsu si se cuprindu ací chiaru sasii impartu tienuturile numite in punctulu 2 alu accordei in dóue parti, adica 1) in „toto fundo regio", sub cari intielege si scaunulu Seliscei si alu Talmaciului, si 2) in pretiuvele loru bunuri din comitatulu Albei si alu Cetatii de balta.

Cumca asia se intielege accorda, dovedesce indispustavern si acea, ca regele Leopoldu si natiunea maghiara cu cea secuie nu s'au invoitu la cassarea Edict. 80 alu aprobateloru, unde espresu se numera scaunulu Seliscei intre fundurile regesci.

Asia numitele bunori ale 7 loru judecie in comitatu, au fostu mai alesu comune sasesci. Ross Nagy és kis Ekelmező (Probstdorf), Balkats et Sitve, pre cari le-au tienutu cetatea Sibiiului din an. 1424, apoi posesiunile Kreutz, Messe, Clasdorf, Michelsberg, Földvár si Colunu, cá fóste parti ale Abatiei de Kerisz, pre cari le-au tienutu Sibiiulu din 1474, sub conditioni grele, etc. tóte acestea bunori resp. comune mai cu séma sasesci, s'au incorporatu la anulu 1861 pre deplinu cu scaunulu Sibiiului, pana candu scaunele nóstre, cá curate fundori regesci s'au dismembratu dela acelea in period'a lui Reichenstein!

Totu de acésta natura au fostu comun'a sasa Cisnadiór'a in scaunulu Sibiiului, si resp. comitatulu Albei, care totu atunci s'au incorporatu la Sibiiu.

Siepte judecie au pretinsu asemenea portiuni posesiunari si in comunele fóste granitiare, Orlatu si Sin'a. Inse prin rescriptulu prea gratiosu din 17 Oct. 1781, prin care s'au intaritu in meritu sentint'a fortului productionalu, in procesulu sibienilorn cu fiscalu, pentru desdaunarea din comunele numite s'au decisu, cum urmésa: „. . . quia conventos magistratus et totum publicum cibiniense de proprietate actionatorum portionum in Orlath et Sin'a sic dictis possessionibus existentium, et institut'o militari applicatarum, non satis produxisse comperirentur, ideo intuitu earundem fiscum regium ab onore bonificationis simpliciter immunem et absolutam judicialiter declarari". (Va urmá)

Una convingere a sfondu batatória.

Corpurile legislative in Romani'a se reintranira spre a si continua lucrarile. Regimulu representativu din Romani'a si anumitu partit'a democratica odata a fostu in maioritate in camere si intr'o singura sesiune a si provediutu tiér'a cu introducerea armarei generale, cu lege pentru drumuri de feru, cali de comunicatiune, politia rurala, portu in marea négra s. a. Déoa aceste legi voru fi si esecutate cu scumpetate; déca se va fipsa legea de admisibilitate la oficie, fara care statulu nu va poté prospera nici odata si despre responsabilitatea ministeriala, care va omori opositiunea sistematica antidemocratica; éra cu deosebire déca legea institutiunei publice oblegatoria, a carei potere e mai mare decatu ceea a armeloru, se va pune odata in viétia din fiotiunea ei; — atunci partit'a democratica din Romani'a va fi nu numai glorificata; ci -si va fi intemeiatu si imperiulu institutiuniloru sale pe vecia, pentruca numai institutiunea e in stare a conserva in poporu ceea ce produce entusiasmulu si emulatiunea momentana. — Numai acele regime au fostu mari, care au fostu totnodata si moconate. Istori'a marturiesce acésta, nu noi. —

Crescerea poporului, a democratii inca trebue impulsata prin o lege bisericésca de admisibilitate la casatoria. Tóte popórele, carora nu le lipsesce o lege, una institutiune cá acésta, s'au conservatu si sustienutu in nivelulu nationiloru cu vitia, care le fù nestacsbile, chiaru si intre popórele stacatórie. — Biseric'a si statulu se nu se multiamésca cu tatalu nostru si nascatóri'a, cá conditiuni de a admite a pasi la tain'a casatorii, ci se le céra si unu gradu de cultura ameliuratu starei loru, in care voiescu a fi cá familisti. Evangelicii nu érta, dómne feresce, a si visa cineva de casatoria, pana candu nu se admitu (freisprechen), adica pana candu nu dovedescu cu tare gradu de cultura in cutare versta. Romanii inca erau mari si tari, pana candu observara preschimbarea togei praetextate cu tóga virile; si in tirocinii, care intra, trebuiau se'si aiba calitatile recerute. Asia cei oe nu voru sci scrie, nu voru sci oblegamintele unui ovre romanu, nu voru sci manua arm'a si nu voru avé conoscintiele meseriei séu ramului de industria, in care vrea se traiésca, se fia oprita a intra in statulu casatorii, pana candu nu se voru admite prin esamenu. Atunci credu, ca fericirea nationei romane e scrisa in cartea eternitatii, ér' pana atunci, nu e impulsu la perfectiune. Viderint pastres conscripti, védia si bisericele nóstre tóte. —

Tragerea la semnu prin judeciele Romaniei.

„Curirulu de Iasi" ne aduce programulu serbarei concursului tragerei la semnu judeciane, care s'a celebrutu in 1-a Sept. Concursulu se face cu intielegerea garnisónei ostasiesci. Teti pascatorii séu tireorii statu urbani catu si din comunele rurali se adunara la locolu districtului, in Iasi la frumósa, unde s'a fipsatu locolu tirului. Acolo se afla si platóne de octasime si artileria cu tunuri. Concursulu se face cu pompa mare, cu musica si desiertari de salve. Asia ponoire tireorii d-la Iasi la locolu de data la tienta unde se adunara si autoritatile civile si militarie tóte. Consiliulu comunalu din Iasi a pregatitu unu ospetiu in gradin'a dela frumósa, unde se aflara tóte consiliele comunale rurale. Asemenea ceremonii de data la semnu se facu in tóte judeciele si mai tardiu se va face una generale in capital'a Romaniei, unde voru fi representate tóte judeciele. Semnu de o nóua vistia incepota. —

Subscriere pentru cumparare de arme.

In Bucuresci s'a infiintatu unu comitetu permanentu, care se pórte grigia de subscrierea pentru cumperarea de arme, cu care se se provéda militiele si gard'a orasienésca, avendu insarcinare a da pe fiecare luna reportu despre resultatulu subscriptiuniloru la cumperarea armeloru. Comitetulu acesta permanentu s'a alesu din partea a. 152 cetatieni si constá din urmatorii membrii:

Eminenti'a Sa mitropolitulu Nifonu, Lazaru Caleuderolu, Dimitrie Bolintineanu, Grig. Cantacuzino, Georgie Cosmzopulo, Stanca R. Recheanu, Tache Nedelcoviei, Ghitia Radoleanu, Nae Rosiu, Dimitrie Techaidi, Nae Manolescu, Georgis Nicolescu, Barbu Protopopescu, Radu Greceanu, Teodosie Christescu, Nicolae Nacescu.

Suplenti: Stamate Atanasiu, preotu Gr. Musceleanu si Georgis Petrescu.

Emulationes conduse de ambitiune nationala si de entusiasmu necesorabilu sunta primii factori de a reesi cu resultatulu interprinderiloru. Din cestiunea redicarei „monumentului unirii", pentru care incepusera israelitii a conferi cate unu bagatelu de diumetate leu pe persóna, cei protestarea mai multoru negustori din Bucuresci in contra acelei initiative straine — pana de alta data la opulu completu. La provocarea „Romanului", cá se incépa dara la subsoieri pentru a compara arme pentru fiecare judeciu cate o mia, cei acum comitetulu de susu, pentru a se procura mai anteiu arme, si acesta e scopulu comitetului. —

Concursulu districteloru tragerei la semnu generale.

In 8/20 Septembre se voru aduna toti delegatii din tóte districtele Romaniei la tragerea la semnu generale cu drapelurile judecieloru respective in Bucuresci. Dupa unu programu de serbare cortegiulu va fi precedatu de musica; apoi urméza marcatorii cu flamurile de marcare, drapelulu juriului de tragere generale, tragatorii concurinti cu drapelele respective, alta musica, apoi societatea romana de tragere la semnu

din capitale cu drapelulu ei. Concurintii voru avé cocarda tricolore si bilete. Domnitoriulu inca va fi de facia. Concurintii presentandusse Mariei Sale trecu in logiele de tragere. In fine va urma premiarea intre sunetele musicelorū.

Diurnalele vorbira cu multu prepusu, ca s'au adusu mii de mii de arme prin Rusi'a si intréba dupa scopulu armarei.

„Stéu'a de Oriente" (L'Etoile d'Orient), care spare mai de multe septemani in Bucuresci cu limb'a francesa, resfrangundu cu barbatia tôte incercarile dusmane insintarei natiunei romane si representandu politic'a cea sanetósa si progresista a partitei nationale democratice, colo unde trebue, in Occidentu, respunde si aici cu demnitate unoru corespondinti muscalesci, care e scopulu armarei, in cuvintele acestea:

„La ce suntu destinate aceste arme si contra cui voru fi intrebuintiate? Éca aceea ce repeta multe fôie, prefacundusse ca suntu coprinse de gróza. Contra cui? Contra cotropitoriloru, ori de unde ar' veni, dela Nord séu dela Sud, dela Occidente séu dela Oriente. Armat'a romana e mica, dar' origine e vitézu totudéun'a candu lupta pentru patri'a sa. Si apoi principele Carolu a fostu crescutu la scóla buna; elu nu se va face, cum s'au facutu hospodarii, furieriulu invasiunei; elu se va bate, si poporulu si armat'a cu densulu."

Si „Pat.ia" din Parisu adauga:

„Vomu aplaudá totudéun'a loile dunarene candu voru tiené asemene limbagiu la adres'a vrasmasiloru provinciiloru Turciei din Europ'a."

Ne aru placé, candu amu citi si in „Tér'a" si in tôte diurnalele opositionali asemenea judecata matura, ésita nu din interesu de partita séu casta, ci singuru numai din devotamentu catra fericirea si inaintarea natiunei romane, ca gur'a si pén'a vorbesce numai dupa dictarea animei. —

UNGARI'A. Pest'a 17 Sept. **Dictatu.** Siedinti'a camerei de diosu din 16 fù scurta. Ardelenii lipsiea mai toti. Unu nou deputatu Sabba Vukovits fostu ministru de justitie ung. in anulu 1849 alesu in comitatulu Baceka se presentà. Presiedintele Szentiványi in cuventarea de deschire enumera obiectele pertractande: adica bugetulu, ordines proced., legea despre propietatea spirituale, despre scólele poporali, cea urbariale, de easpropriationi, de vensto si caus'a croata. Ivanka intrerompe strigandu, candu va veni legea natiunalitatiloru si uniunea Ardéluloi inainte? Responsu nu se dede la asta intrebare. — Dupa acésta se citi si publicà legea pentru recrutare si Deák provóca intr'o interpelatiune pe ministeriu, cá indata se propuna o lege pentru desfiintiarea decimei pe vinu. Eötvös respunde, ca in legea despre regularea repórteloru urbariali se afla determinationi si despre decima acésta. In fine se provocà comisiunea finantaria a si incepe siedintiele.

In cas'a de susu se afla numai 20 magnati, totusi se publicà legea de armare, cá se se puna in lucrare. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a 18 Sept. Extractu dintr'o corespondintia. Se pare la momentu, ca nemtii decembristi din Cislaitani'a s'ar uitá cu ochi uriti la romani finduca facu opositiune ministeriului ungurescu, care trage in judecata pre cei mai buni patrioti romani si transilvaneni. Asta intr'atata este adeversatu, incatu nemtii cá partasi la domni'a dualistica nu vedu bucurosi, candu se turbura sp'a . . . dualismului. Ici nemti, colo ungari, dóu'a natiuni domne in lege preste Austri'a, ce lucru minunatu; — numai pecatósele de opositioni nationale de n'ar fi! Natiunea politica istorica slava a Boemiei si Moraviei, care numera vreo 6 milióne capete si dupa cum se spune intre aceste si capete bune politice, inca nu se multiumesce cu sfarmiturile liberalismului nemtiesco; ea voiesce bucat'a intréga, ca-ci accea, dice, compete natiunei politice. Clericalii cari se intalta pe ochi pe liberali, cari se inaltia si se intaresca pe contulu loru. Intr'accea nici polonii nu suntu multiumiti cu tôte, si ungurii cei poternici facu nasuri si -si batu joculu de nemti, ca acesti'a nu potu se puna la dogorélia odata pe cechi si clericali. „Noi — cele si pe dincolo — facemu mai scurta socotéla cu romanii si alte nationalitati de feliulu acesta, il tramitemu directu la judele din Vásárhely si lucru este gata. Noi ungurii cunóscemu o tiéra si acésa este Ungari'a, si numai una singura natiune ungurésca si vai de acela care va cutezá se dica, ca suntu si numai dóua". — Se intielege, ca fratelui némtiu, care de multa simpathia ar' bagá pe unguru de paru in sinu, si care se lupta cu vreo 16 diete, pre candu in Ungari'a este cea din Pest'a si inca una in Agramu, care inse acum e mai multu ungurésca decatu crosta, ér' despre cea transilvana nici vorba mai multu — fratelui nemtiu dicu, nu'i vine la socotéla, ca ungurulu se intaresca prin o centralisatiune infricosiata si asia devine totu mai periculosu pentru densulu, carele pre langa aceste are state opositioni pe capu. Ungurii ceru Dalmati'a, mane poimane vomu fi siliti ale dá póte si Galiti'a si Bucovin'a si atunci suntemu perduti, éca in pucine cuvinte, de ce se temu decembristii nostri.

Éca deci de ce nemtiloru nu le-ar' paré tocmai reu, déca s'ar mai redicá si in Ungari'a vreo opositiune de feliulu cislaitanu, care se faca de lucru ministeriului cá se nu se mai ocupe atatu de multu cu cestiunea dalmatina si polóna.

„Fremdenblatt" le-a spusu unguriloru intr'unu articiu de fondu din dilele trecute curatu si limpede, cá se faca bine diorn si se'si védia mai anteiu de capulu seu; se duca la indeplinire legea natiunalitatiloru, se multiumésca pe romani si slavi acuma indata la momentu, pana inca nu va fi pres tardiu, ca-ce la din contra are se o patiésca reu natiunea politica din Ungari'a". Cum se póte „Fremdenblatt-ulu se vorbésca asia curatu din anima? Rogu, pe romani cá se nu se sperie de bunatatea diurnalului numitu. Elu nu cere dela unguri dreptate pentru romani si slavi, fiinduca acestia ar' avé drepta la dens'a, ci pentruca le-ar' stá muscaliulu la spate. „Ungurii potu inca se impace pe slavi si romani, déca indata le voru satisface dorintiele scótiendu'i asia din bracele muscaliului, — le din contra sta reu cu Ungari'a; aceste le dice Frdbl.

Éca parerea nemtiloru nostri, catu pentru opiniunea opositionei istorica politica nationale: „Reforma" ne asigura, ca nemtii statu catu si ungurii voru face unu fiasco infricosiatu cu politic'a loru dualistica! — Fiasco facu inse si nemtii cu calomniarea, ca romanii ar' fi rusomani, dupa ce nimene nu se mai indoiesce, ca romanulu canta catra spusu la léganulu originei sale si la sangele seu, care bate pentru fericirea lui, pe candu muscalii canta midilóce prin relege, dór' ilu va cutropi in panslavismu. Romanulu n'are lipsa de nasi dusmani. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Senatulu s'a constituitu. Biroulu lui constà din: D. Ştefanu Golescu presied., I. Docanu, Nicu Rosset vicepres.; d. Caramanliu, Const. Vladoianu, P. Dimancea secretari; d. Clincénu, Col. Calinescu cestori. Maioritatea dara e pentru regimu acum si in senatu. Amu dori, cá armoni'a se predomintze in tôte lucrarile, pe care le reclama cu intetire binele romaniloru.

Diurnalele din Romani'a nu vorbescu nemica despre scornitur'a lui „Nordu", cu Turci'a ar' concentra catra Dunare armata, cá se amenintie Romani'a cu invasione, prin urmare totulu e scornitura reu voitória. —

Din strainatate serie „Vidovdan" din Belgradu, ca trei bande bulgare stacate de turci au scapatu catra Balcanu si chefulu Hagiu Dimitriu a ocupatu o blocata turcésca. — Serbi'a si cu deosebire Muntenegru luara pusetiune amenintiatória facia cu Turci'a, care ordina 15 mii ostasi la Piv'a respanti'a intre aceste tieri si Erzegovin'a. — Napoleonu cercetéza mereu tabarele si la Biaritiu si S. Sebastianu va avé intelnire cu regin'a Spaniei. —

Pace din budie, resbelu in anima, éca situatiunea generale. —

Varietati.

— (Din Buletinulu Instructiunei publice.) Ministeriulu instr. publ. si alu cultelorū face cunoscutu spre sciintia ca, audiendu pre consiliulu permanentu alu instructiunei, a adoptatu, cá carte didactica geografi'a si istori'a prelucrata de de d Ioane G. Mesiota, editata de tipografi'a societatii „Junimea" din Iasi, si a aprobatu introducerea si in clasele superióre ale lyceeloru si seminarieloru de gradulu II, pre langa istori'a tradusa de d. P. Cernatescu, recomandendu cá dnii profesori respectivi se se serve, din aceste dóue carti, cu care le va convení.

In Bucuresci spare unu diurnalu germanu intitulatu „Die Epoche" sub redactiunea unui unguru Bartay si a unui sasu Lieder, carele atéca in modulu celu mai violentu pe romanii transilvani. In cele din intru tiene cu diurnalele reactionarie.

In 15ta Romani'a se lucra la siosele cu o activitate ne mai pomenita pana aci. Asemenea se lucra cu mare sporiu si la drumulu de feru. —

Nr. 1142—1868. 3—3

Escriere de concursu.

Pentru unu stipendiu de 52 fl. 50 cr. v. a. din fundatiunea fericitului episcopu alu Fagarasiului Ioane Bobu, usuatu pana aci de studentele Mich. Nemesiu, prin acést'a pana in 25 Septembre a. c. se escrie concursu.

La acestu stipendiu potu concurá: teneri studenti nascuti transilvaniani, cari au calculi de eminentia in studia, si portare morale buna, consangenii piului fundatiore „ceteris paribus" voru fi preferiti.

Concurentii la acestu stipendiu au de a'si tramite cererile loru concursuali instruate dupa recerintiele esprese in ordinatiunea consistoriale din 17 Augustu a. c. Nr. 1073 deja publicate in Nr. Gazetei 62—65 prin terminulu prefipitu la subinsemnatulu consistoriu metropolitanu. —

Blasiu in 5 Sept. 1868.

Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Alb'a Iulia.

Notabilu pentru studiosi!

Pentru invetiarea mai inlesnita a limbei francese amu ajunsu la scopulu celu printiosu si amu invetiatu limb'a romana, pentrucá se potu introduce pe aspiranti romani la invetiarea limbei francese cu ajutoriulu limbei loru materne si totu deodata si in limb'a germana din fundamentu si inlesnindu preceperea, la ceea ce mi oferescu servitiele mele. —

Iosifu Kultsiczky,
profesoru.
2—4 pl. Strat'a nóua a spitalului Nr. 454.

Instrumente de musica.

Unu fortepianu nou frumosu, garnisitu cu argintu nou se afla la subscrisulu de vendiare cu pretiu efinu.

Se mai afla de vendiare instrumente musicale corduate si de suflatu (Blasinstrumente) pentru o musica militaria completa. Se potu vedé dela 8—9 si dela 1—2 in strat'a de susu a funariloru.

Franciscu Tampe,
pl. maiestru de musica.

A. Schwarze et Bartha

piati'a Nr. 16,

recomanda onorabililoru sei musterii si onoratului publicu depositulu loru bine asortatu de marfa:

materii de cele mai moderne de paletóne, pantaloni si giletce.

Sussuscrisii prin cumperatór'a marfei, intreprinsa in persóna cu multa inlesnire atatu in laintru catu si afara din statu, se afla in stare a provedé pe onorabilii sei musterii sub cele mai efine conditioni cu cea mai buna marfa si cu celu mai buniu folosu. G. 1—19

Cursurile la burs'a in 22 Sept. 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 53 cr. v.	
Augsburg	—	—	113 , 80	,
London	—	—	116 , —	,
Imprumutulu nationalu		—	56 , 70	,
Obligatiile metalice vechi de 5 %		57 , 30	,	
Actiile bancului	—	—	706 , —	,
, creditului	—	—	204 , 40	.

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiu HENRICU.